C/2025/654

10.2.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 21. januára 2025,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Dánska

(C/2025/654)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonávaní postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa v ňom aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel uviesť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov ([4]), ktorým sa účinne zavádza rozpočtové obmedzenie na obdobie trvania plánu vzťahujúce sa na štyri alebo päť rokov (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny (vrátane odporúčaní týkajúcich sa v príslušných prípadoch postupu pri makroekonomických nerovnováhach), a ako bude v pláne riešiť spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu má Komisia posúdiť, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU DÁNSKA

Postup pred predložením plánu

(5) Dánsko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 20. septembra 2024.

Postup pred predložením plánu

(6) Pred predložením svojho plánu Dánsko požiadalo o technické informácie ([5]), ktoré Komisia poskytla 21. júna 2024 a uverejnila 20. septembra 2024 ([6]). V technických informáciách sa uvádza, akú úroveň štrukturálneho primárneho salda je potrebné dosiahnuť v 2028, aby sa v strednodobom horizonte deficit verejných financií udržal pod úrovňou 3 % HDP a aby verejný dlh zostal v strednodobom horizonte pod úrovňou 60 % HDP, ak sa neprijmú ďalšie rozpočtové opatrenia po skončení štvorročného obdobia úprav. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. Technické informácie boli pripravené a zaslané členskému štátu podľa dvoch scenárov: scenár zahŕňajúci súlad s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu ([7]) v súlade s článkom 9 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/126 a scenár bez tohto ochranného opatrenia. V technických informáciách určených Dánsku sa stanovuje, že ak sa má dosiahnuť súlad s platnými fiškálnymi pravidlami počas štvorročného obdobia úprav a na základe predpokladov Komisie, ktoré tvoria základ pre predbežné usmernenia zaslané v júni 2024, štrukturálne primárne saldo by malo na konci obdobia úprav (2028; scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu) dosiahnuť aspoň - 1,4 % HDP, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Pre informáciu uvádzame, že štrukturálne primárne saldo by malo na konci obdobia úprav (2028) dosiahnuť aspoň - 1,1 % HDP aj v prípade, že sa vezme do úvahy ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu. Ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu sa však v prípade Dánska, ktoré spĺňa kritériá na poskytnutie technických informácií, nepožaduje.

Tabuľka 1: Technické informácie, ktoré Komisia poskytla Dánsku

Posledný rok obdobia úprav	2028
Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu	- 1,4
Len pre informáciu: Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu	- 1,1

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Dánsko v septembri 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Dánsko, a na jej východiskové predpoklady (najmä potenciálny rast a produkčnú medzeru, ako aj na diskrečné opatrenia vrátane jednorazových opatrení), ako aj na plánované reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú technické informácie i) bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov) a ii) s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu a bez neho. Zahŕňajú aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou *správou* Komisie a Rady o *starnutí obyvateľstva* z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#denmark.

([7]) V ochrannom opatrení týkajúcom sa odolnosti deficitu stanovenom v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa stanovuje, že ročné zlepšenie štrukturálneho primárneho salda predstavuje 0,4 percentuálneho bodu HDP (alebo 0,25 percentuálneho bodu HDP v prípade predĺženia obdobia úprav), kým štrukturálny deficit nebude nižší ako 1,5 % HDP.

(8) Podľa informácií, ktoré Dánsko poskytlo vo svojom pláne, sa v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v článku 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 neuskutočnil konzultačný proces s príslušnými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami (čo zahŕňa aj sociálnych partnerov) pred predložením, ako sa požaduje v článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(9) V pláne sa tvrdí, že dánske hospodárske rady neustále monitorujú plnenie fiškálnych cieľov a posudzujú udržateľnosť fiškálnej politiky, ako aj hospodárskej politiky vo všeobecnosti, no neuvádzajú sa v ňom žiadne podrobnosti o ich významnom prínose ani o tom, ako sa toto úsilie premietlo do plánu.

(10) Plán bol po predložení predstavený národnému parlamentu.

Iné súvisiace procesy

(11) Rada 21. októbra 2024 adresovala Dánsku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra ([8]).

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(12) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(13) Hospodárska činnosť v Dánsku sa v roku 2023 v dôsledku vývozu a súkromnej spotreby zvýšila o 2,5 %. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2024 vzrastie o 2,4 % vďaka čistému vývozu, ako aj súkromnej spotrebe a spotrebe verejnej správy. V roku 2025 by sa mal reálny HDP zvýšiť o 2,5 %, keďže sa znovu zvýši tempo súkromnej spotreby a spotreby verejnej správy, ako aj investícií, a zvyšujúci sa objem zásob pozitívne prispeje k rastu. V roku 2026 sa očakáva zvýšenie reálneho HDP o 1,8 %, keďže budú pokračovať pozitívne trendy v oblasti súkromnej spotreby a investícií. Počas prognózovaného obdobia (t. j. 2024 – 2026) sa má podľa očakávaní rast potenciálneho HDP v Dánsku znížiť z 2,1 % na 1,7 %, a to v dôsledku poklesu príspevku potenciálnej pracovnej sily vyplývajúceho z poklesu počtu zamestnaných osôb. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 5,1 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 ([9]) dosiahne úroveň 5,8 %, v roku 2025 úroveň 5,8 % a v roku 2026 úroveň 5,8 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zvýši z - 3,8 % zaznamenaných v roku 2023 na 1,6 % a že v roku 2025 dosiahne výšku 2,2 % a v roku 2026 výšku 1,9 %.

(14) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, prebytok verejných financií Dánska v roku 2023 predstavoval 3,3 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 2,3 % HDP, pričom v roku 2025 sa ďalej zníži na 1,5 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky na 0,9 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Dánska na rok 2025, ktorý v auguste 2024 predložila vláda národnému parlamentu. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 33,6 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 znížiť na 31,0 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa zníži na úroveň 29,3 % a na konci roka 2026 na úroveň 28,3 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(15) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Dánska sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu štyroch rokov.

(16) Plán obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(17) V pláne sa krajina zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov o 4,4 % za obdobie rokov 2025 – 2028. Technické informácie sú (za predpokladu lineárneho postupu úprav) v súlade s priemerným rastom čistých výdavkov o 5,8 % za obdobie úprav (2025 – 2028). Trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa krajina zaviazala v pláne, má viesť na konci obdobia

([8]) Odporúčanie Rady z 21. októbra 2024 k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Dánska.

([9]) Nárast miery nezamestnanosti v roku 2024 je spôsobený najmä zmenou metodiky výberového zisťovania pracovných síl.

úprav (2028) k štrukturálnemu primárnemu saldu vo výške 0,5 % ([10]) HDP. To znamená, že je vyššia než minimálna úroveň štrukturálneho primárneho salda - 1,4 % HDP v roku 2028, ktorú Komisia poskytla v technických informáciách 21. júna 2024 ([11]). V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP sa zvýši z 2,1 % v roku 2024 na úroveň 2,6 % v roku 2025 a potom sa do roku 2028 zníži na 0,9 %. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP sa bude v období 2025 – 2028 každoročne zvyšovať v priemere o 2,1 % a v roku 2028 sa priblíži k úrovni 2,0 %.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Dánska

	2024	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	7,2	5,0	5,7	3,8	2,9	4,4
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, v %)	7,2	12,6	18,9	23,5	27,1	Neuvádza sa.
Rast potenciálneho HDP (%)	2,1	2,6	1,2	1,3	0,9	1,5
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	2,0	1,7	2,6	2,0	2,0	2,1

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Dánska a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(18) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Dánsko zaviazalo v pláne, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne zvyšoval z 32,8 % v roku 2024 na 35,6 % HDP na konci obdobia úprav (2028), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Po úprave sa predpokladá, že v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2038) sa bude miera zadlženosti podľa plánu postupne zvyšovať a v roku 2038 dosiahne úroveň 44,4 % HDP.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Dánska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Verejný dlh (% HDP)	33,6	32,8	31,4	32,7	33,9	35,6	44,4
Saldo verejných financií (% HDP)	3,3	1,9	1,0	0,4	0,3	- 0,1	- 0,8

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Dánska.

Podľa plánu by tak verejný dlh v strednodobom horizonte zostal pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá je uvedená v pláne, v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([10]) Tento údaj zodpovedá štrukturálnemu primárnemu saldu vypočítanému podľa spoločne dohodnutej metodiky. Štrukturálne primárne saldo, ktoré Dánsko uviedlo v pláne, nie je priamo porovnateľné s technickými informáciami, pretože vychádza z odlišných technických a koncepčných predpokladov, ako sa vysvetľuje v rámčeku 2.2 plánu.

([11]) Podľa scenára bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(19) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa prebytok verejných financií postupne počas obdobia úprav znižoval až na deficit vo výške 0,1 % HDP v roku 2028. Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2028). Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do roku 2038) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá je uvedená v pláne, v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Makroekonomické predpoklady plánu

(20) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktorý sa líši od predpokladov Komisie zaslaných Dánsku 21. júna 2024. Konkrétne sa v pláne používajú odlišné predpoklady v prípade ôsmich premenných, a to: východiskový bod (štrukturálne primárne saldo v roku 2024), rast potenciálneho HDP, rast deflátora HDP, rast reálneho HDP, nominálna úroková sadzba, fiškálny multiplikátor, zosúladenie dlhu a deficitu a jednorazové opatrenia. Posúdenie týchto rozdielov v predpokladoch sa uvádza ďalej v texte. Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najväčší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel posudzuje samostatne.

— V pláne sa predpokladá, že štrukturálne primárne saldo bude v roku 2024 nižšie, ako predpokladá Komisia. To prispieva k znižovaniu stropu výdavkov, t. j. k trajektórii vývoja čistých výdavkov počas obdobia úprav v pláne v porovnaní s predpokladmi Komisie. Menej priaznivý predpoklad v pláne možno vysvetliť tým, že sa plán opiera o národnú koncepciu produkčnej medzery, ktorá sa líši od spoločne dohodnutej metodiky a predpokladá vyšší cyklický príspevok. Hoci sa národné hodnotenie produkčnej medzery koncepčne odchyľuje od spoločne dohodnutej metodiky, do určitej miery ho potvrdzujú iné odhady napätia na trhu práce a kapacitných tlakov v hospodárstve. Okrem toho národná prognóza z augusta 2024 vychádza z novších údajov, ktoré sú v súlade s prognózou Európskej komisie z jesene 2024. Tento prísnejší predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

— V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP bude vyšší, ako predpokladá Komisia. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Tento priaznivejší predpoklad v pláne v porovnaní s predpokladmi Komisie možno vysvetliť tým, že sa plán opiera o národné odhady, ktoré sa koncepčne líšia od odhadov podľa spoločne dohodnutej metodiky. Plán vychádza z národného odhadu kladnej produkčnej medzery v roku 2024, zatiaľ čo podľa spoločne dohodnutej metodiky sa predpokladá záporná produkčná medzera. V záujme uzavretia produkčnej medzery je potenciálny rast počas obdobia úprav v pláne vyšší. Vyššie miery rastu potenciálneho HDP počas obdobia úprav sú kompenzované nižšími mierami rastu potenciálneho HDP na dolnom konci prognózovaného obdobia. V dôsledku toho sú dánske odhady stabilnejšie ako odhady vyplývajúce z rámca strednodobých projekcií verejného dlhu Komisie, zatiaľ čo kumulovaný rast v prognózovanom období zostáva o niečo nižší ako výsledky tejto metodiky. V súlade s prechodnými ustanoveniami pre prvé národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ako sa uvádza v článku 36 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) 2024/1263, sa preto tento predpoklad považuje za riadne odôvodnený.

— V pláne sa predpokladá, že rast deflátora HDP bude nižší, ako predpokladá Komisia. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav nižší ako podľa predpokladov Komisie. Opatrnejší predpoklad v pláne možno vysvetliť tým, že sa plán opiera o novšie údaje z národnej prognózy z augusta 2024. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

— V pláne sa predpokladá, že zosúladenie dlhu a deficitu bude v priemere vyššie ako predpoklady Komisie. To prispieva k vyššiemu priemernému rastu miery zadlženosti počas obdobia úprav v pláne, a tým aj k nižšiemu priemernému rastu čistých výdavkov počas obdobia úprav ako podľa predpokladov Komisie. Opatrnejší predpoklad v pláne možno vysvetliť vládnymi úvermi pre subjekty poskytujúce sociálne bývanie, ktoré sa neradia do verejného sektora, a použitím novších údajov v súlade s národnou prognózou z augusta 2024. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

— V pláne sa predpokladá, že jednorazové opatrenia budú vyššie, ako predpokladá Komisia. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Priaznivejší predpoklad v pláne možno vysvetliť tým, že sa v pláne používajú výsledné údaje v súvislosti s vrátením nadmerne vybratých daní z bývania. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

Zvyšné rozdiely nemajú veľký vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Komisie. Spolu prispievajú k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je nižší, než je rast vyplývajúci z technických informácií. Celkovo všetky rozdiely v predpokladoch spolu vedú k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov je podľa plánu nižší ako priemerný rast čistých výdavkov vyplývajúci z technických informácií. Dánsko sa vo svojom pláne navyše zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov, ktorá je nižšia ako tento strop. Komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s trajektóriou vývoja čistých výdavkov.

Fiškálna stratégia plánu

(21) Podľa orientačnej fiškálnej stratégie v pláne sú záväzky týkajúce sa čistých výdavkov v súlade so zvýšenými výdavkami verejnej správy, a to najmä pokiaľ ide o uprednostňovanie verejných služieb orientovaných na občanov, čím sa zabezpečuje, aby sa financovanie prispôsobilo zmenám v demografickom zložení vrátane rastúceho počtu starších ľudí. Dánsko má v úmysle posilniť obranné spôsobilosti a zabezpečiť, aby výdavky na obranu a bezpečnosť predstavovali aspoň 2 % HDP. Okrem toho sa vláda usiluje o zníženie daní z príjmov fyzických osôb, čo bude viesť k nižším daňovým príjmom, pričom reforma dane z príjmov fyzických osôb sa bude postupne zavádzať od roku 2025. Špecifikácia politických opatrení, ktoré sa majú prijať, sa potvrdí alebo upraví a vyčísli v ročných rozpočtoch. V rozpočte na rok 2025, ktorý vláda predložila národnému parlamentu v auguste 2024, sa uvádzajú politické opatrenia, ktorými sa dosiahne splnenie záväzku čistých výdavkov na rok 2025.

Zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie.

(22) V pláne sa opisujú zámery týkajúce sa reforiem a investícií, ktorých cieľom je reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaní adresovanom Dánsku, a riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa 91 opatrení, z ktorých 11 je podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a päť je financovaných z fondov politiky súdržnosti.

(23) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu, ktorá spočíva v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane klimatických cieľov stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán obsahuje jednotný súbor reforiem a investícií. K plneniu environmentálnych cieľov prispieva viac ako 30 opatrení. Opatrenia na zmiernenie zmeny klímy zahŕňajú zelenú daňovú reformu v odvetví priemyslu (zahrnutú v pláne obnovy a odolnosti), zvýšenie dane z nafty a reformy a investície zamerané na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého s cieľom posilniť regulačný rámec a zvýšiť využívanie tejto technológie (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). Plán zahŕňa aj opatrenia zacielené na dekarbonizáciu dopravy (odporúčanie adresované Dánsku v roku 2019 týkajúce sa dopravy), a to v cestnej aj leteckej doprave. Opatrenia zamerané na prechod na obehové hospodárstvo (odporúčania adresované Dánsku v rokoch 2022 a 2023) zahŕňajú nový akčný plán pre plastový odpad a rozšírenú zodpovednosť výrobcu za obaly a plasty na jedno použitie. Opatrenia na prevenciu a kontrolu znečisťovania zahŕňajú reformy zamerané na sprísnenie regulácie biocídov, pesticídov a látok PFAS. Dopĺňajú ich opatrenia zacielené na znižovanie emisií z poľnohospodárstva (odporúčania adresované Dánsku v roku 2024 týkajúce sa environmentálnej politiky a riadenia zdrojov). Patrí medzi ne dohoda o zelenom Dánsku spolu s daňovou reformou vzťahujúcou sa na ekvivalenty CO2 v poľnohospodárstve, ako aj investície do premeny pôdy na prírodné oblasti a do zlepšenia poľnohospodárskych postupov (niektoré z nich sú zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). Spolu s aktualizovaným námorným plánom tieto opatrenia prispievajú k ochrane a obnove biodiverzity a ekosystémov. Plán obsahuje deväť opatrení na podporu digitálnej transformácie (odporúčania adresované Dánsku v rokoch 2020, 2021, 2022 a 2023 týkajúce sa rozpočtového rámca a fiškálneho riadenia). Patrí k nim digitalizačná stratégia, ktorá zahŕňa 61 iniciatív (zahrnutých v pláne obnovy a odolnosti), investície do digitalizácie verejných služieb a rozvoja moderných technológií vo verejnom sektore, podpora digitálnej transformácie spoločností (niektoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti a iné podporované z kohéznych fondov) a investície do zlepšenia širokopásmového pokrytia (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti).

(24) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán obsahuje viac ako 40 iniciatív. Hlavnými prioritami plánu v tejto oblasti sú podpora dánskych podnikov a zamestnanosti. Opatrenia na podporu podnikov (odporúčanie adresované Dánsku týkajúce sa výskumu a inovácií vydané v roku 2019) zahŕňajú výrazné zvýšenie finančných prostriedkov na podporu podnikov, podnikateľský balík a reformy na zvýšenie daňového odpočtu v oblasti výskumu a inovácií (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). Plán sa do veľkej miery zameriava na politiky na podporu zamestnanosti vrátane reformy dane z príjmu fyzických osôb, niekoľkých zmien v systéme pomoci, trvalého práva na podporu vzdelávania na úrovni 110 % dávok v nezamestnanosti, ako aj reforiem na zlepšenie prístupu k medzinárodnej pracovnej sile. V pláne sa uvádza aj celý rad iniciatív v oblasti rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce. Opatrenia v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (odporúčanie adresované Dánsku v roku 2019) zahŕňajú reformy základných škôl a vyššieho

vzdelávania a investície do zlepšenia OVP a vzdelávania dospelých, a to najmä v súvislosti so zelenou transformáciou (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti) (odporúčanie adresované Dánsku v roku 2023 týkajúce sa zručností). V pláne sa uvádza celý rad iniciatív v oblasti spravodlivých pracovných podmienok, ako sú reformy na zlepšenie pracovného prostredia. V pláne sa uvádza celý rad iniciatív v oblasti sociálnej ochrany a začleňovania vrátane reformy zákona o deťoch s cieľom dať deťom viac práv, ako aj zjednodušenia systému nemocenských dávok a trvalého rozšírenia karty sociálnej výnimky od roku 2025. V oblasti zdravotnej starostlivosti (odporúčanie adresované Dánsku v roku 2020) plán obsahuje reformu miestneho systému zdravotnej starostlivosti s cieľom lepšie distribuovať zdravotnícky personál a zdroje v Dánsku, investície do psychiatrie, pohotovostnej starostlivosti a nemocničnej infraštruktúry. Tieto opatrenia dopĺňa reforma sektora dlhodobej starostlivosti a odborná príprava personálu v oblasti starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím. Opatrenia v oblasti bývania (odporúčania adresované Dánsku v rokoch 2022 a 2023) zahŕňajú reformu dane z bývania, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2024, a investície do sociálneho bývania.

(25) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán obsahuje jednotný súbor opatrení, ktoré všetky reagujú na odporúčania, ktoré boli adresované Dánsku v rokoch 2022 a 2023 a týkajú sa energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej infraštruktúry a sietí. Opatrenia na zvýšenie dostupnosti a využívania ekologického vykurovania zahŕňajú investície zacielené na urýchlenie zavádzania diaľkového vykurovania a stimuly pre domácnosti na prechod z vykurovania plynom na ekologické vykurovanie (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). V oblasti nízkouhlíkových a udržateľných palív plán zahŕňa investície do vybudovania kapacity elektrolyzérov s výkonom 4 – 6 GW do roku 2030, investície do technológií Power-to-X podporované z fondu REACT-EU a Fondu na spravodlivú transformáciu a dva dôležité projekty spoločného európskeho záujmu týkajúce sa vodíka. Opatrenia na zvýšenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov zahŕňajú reformy zacielené na zrýchlenie udeľovania povolení pomocou Národnej pracovnej skupiny pre energetickú krízu (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti), ako aj investície do štvornásobného zvýšenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov na pevnine do roku 2030, ako aj do zvýšenia výroby veternej energie na mori vrátane dvoch energetických ostrovov. Tieto opatrenia sú doplnené opatreniami na posilnenie odolnosti elektrizačnej sústavy, ako je rozšírenie sústavy a aktualizovaný rámec pre spoločnosti prevádzkujúce elektrizačnú sústavu. Opatrenia na diverzifikáciu zdrojov dodávok, ktorých súčasťou je zníženie závislosti od fosílnych palív z krajín mimo Únie, zahŕňajú investície do dočasného zvýšenia ťažby plynu z dánskych polí v Severnom mori a do zvýšenia produkcie bioplynu.

(26) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán zahŕňa desaťročnú rámcovú dohodu o dánskej obrane na roky 2024 – 2033, v ktorej sa zvyšujú výdavky na obranu o 190 miliárd DKK počas tohto obdobia (čo zodpovedá priemeru 0,7 % HDP za rok 2023 ročne). Okrem toho Dánsko vyčlenilo na vojenskú podporu Ukrajiny v rokoch 2023 až 2028 viac ako 60 miliárd DKK. Celkovo sa očakáva, že od roku 2023 do konca obdobia platnosti rámcovej dohody budú ročné výdavky na obranu vyššie ako 2 % HDP.

(27) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a vo vhodných prípadoch o komplementarite s fondmi politiky súdržnosti, ako aj s plánom obnovy a odolnosti Dánska. V pláne sú informácie o viacerých opatreniach, ktoré sú zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti a ktoré prispievajú k zelenej a digitálnej transformácii. V pláne sa uvádzajú aj opatrenia financované zo štrukturálnych fondov a dopĺňajú sa niektoré kontextové informácie o vzájomnom pôsobení fondov politiky súdržnosti s vnútroštátnymi politikami zameranými na spoločné priority EÚ a odporúčania adresované Dánsku.

(28) Cieľom plánu je prispieť k plneniu potrieb Dánska v oblasti verejných investícií, ktoré súvisia so spoločnými prioritami EÚ. Pokiaľ ide o spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu, investičné potreby Dánska súvisia s jeho záväzkom znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov o 70 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2045. V pláne sa spomínajú aj investičné potreby súvisiace s umelou inteligenciou, digitálnymi zručnosťami a digitalizáciou podnikov. Pokiaľ ide o sociálnu a hospodársku odolnosť, investičné potreby súvisia s demografickými zmenami, zvyšovaním zamestnanosti a zručností, ako aj s poskytovaním verejných služieb v oblasti sociálneho zabezpečenia. Investičné potreby súvisiace s energetickou bezpečnosťou sa týkajú postupného ukončenia dodávok plynu, nezávislosti od ruského plynu a rámca pre nové technológie, akou je Power-to-X. V oblasti obrany plán zahŕňa zvýšenie výdavkov na obranu na viac ako 2 % HDP v súlade so záväzkami voči NATO. Tabuľku investičných potrieb dopĺňa rozsiahly zoznam opatrení zameraných na spoločné priority.

Záver posúdenia Komisie

(29) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Dánska spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER RADY

(30) Rada víta strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Dánska a domnieva sa, že jeho úplné vykonávanie by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(31) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(32) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, že makroekonomické a fiškálne predpoklady, hoci sa v niektorých prípadoch líšia od predpokladov Komisie, vrátane zohľadnenia aktualizovaných makroekonomických a fiškálnych údajov, sú celkovo riadne odôvodnené a podložené spoľahlivými hospodárskymi argumentmi. Rada berie na vedomie širokú fiškálnu stratégiu plánu a riziká ohrozujúce výhľad, ktoré by mohli ovplyvniť naplnenie makroekonomického scenára a východiskové predpoklady a plnenie trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v pláne. Rada víta najmä to, že plán prerokoval Parlament. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(33) Rada očakáva, že Dánsko bude pripravené upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(34) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(35) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov, ktoré reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(36) Rada so záujmom očakáva výročné správy Dánska o pokroku, ktoré majú obsahovať najmä informácie o pokroku pri vykonávaní trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a pri vykonávaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra.

(37) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Dánsku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne,

TÝMTO ODPORÚČA Dánsku:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

V Bruseli 21. januára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Dánsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miera rastu (%)	ročná	5,0	5,7	3,8	2,9
	kumulatívna (*)	12,6	18,9	23,5	27,1

(*) Kumulatívna miera rastu sa vypočíta vo vzťahu k základnému roku 2023. Kumulatívna miera rastu sa používa pri ročnom monitorovaní súladu ex post na kontrolnom účte.